

วันเอดส์โลก

World Aids Day

1 ธันวาคม

Equalize - ทำให้เท่าเทียม

ร่วมสร้างสังคมแห่งการเคารพสิทธิมนุษยชน
หยุดการเลือกปฏิบัติต่อผู้ป่วยผู้ติดเชื้อ

1 ธันวาคม วันเอดส์โลก

องค์การอนามัยโลกกำหนดให้ ทุกวันที่ 1 ธันวาคม ของทุกปี เป็น “วันเอดส์โลก (World AIDS Day)” เพื่อสร้างความตระหนักถึงการรณรงค์ยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ การยอมรับ และเข้าใจผู้ติดเชื้อ โดยมี “โบว์แดง” เป็นสัญลักษณ์สากลที่แสดงถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างผู้ติดเชื้อเอชไอวีกับผู้ที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อ และในปี 2565 นี้ โครงการโรคเอดส์แห่งสหประชาชาติ (UNAIDS) ได้กำหนดธีมรณรงค์เนื่องในวันเอดส์โลก “Equalize: ทำให้เท่าเทียม”

เอชไอวี และโรคเอดส์คืออะไร

“เอชไอวี” (Human Immunodeficiency Virus : HIV) คือเชื้อไวรัสที่ทำลายระบบภูมิคุ้มกันของร่างกาย โดยเฉพาะเซลล์เม็ดเลือดขาว ส่วน “โรคเอดส์” (Acquired Immune Deficiency Syndrome : AIDS) เป็นระยะสุดท้ายของเอชไอวี ที่ระบบภูมิคุ้มกันของผู้ติดเชื้อเอชไอวีถูกทำลายอย่างรุนแรง หากไม่ได้รับการรักษา อาจเสียชีวิตได้

การเลือกปฏิบัติต่อผู้ป่วยผู้ติดเชื้อเอชไอวี

ความเข้าใจผิดประการสำคัญที่นำไปสู่ความหวาดกลัวและการเลือกปฏิบัติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี คือ ผู้ติดเชื้อเอชไอวีต้องเป็น “โรคเอดส์” และการขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องว่าแท้จริงแล้วเชื้อเอชไอวีติดต่อได้เพียง 3 ช่องทางหลัก คือ (1) การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย (2) การติดต่อทางเลือด โดยการฉีดเข็มฉีดยา และกระบอกฉีดยาร่วมกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีหรือการได้รับเลือดจากผู้ติดเชื้อ และ (3) การติดต่อจากมารดาสู่ทารก ในระหว่างตั้งครรภ์ ระหว่างการคลอด และการให้นมบุตร และโดยทั่วไปเชื้อเอชไอวีเป็นเชื้อที่ตายง่าย เมื่ออยู่นอกร่างกายคน และไม่ติดต่อจากการทำกิจวัตรประจำวันทั่วไปโดยการสัมผัสกันภายนอก เช่น การจับมือ การกอด การรับประทานอาหารร่วมกัน รวมทั้งยังไม่สามารถติดต่อผ่านทาง การถูกยุง หรือแมลงกัดได้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติต่อผู้ป่วยผู้ติดเชื้อเอชไอวีอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการทำงานกรณีบริษัทเอกชนและหน่วยงานรัฐ กำหนดให้ผู้สมัครงานต้องตรวจสุขภาพและตรวจหาเชื้อเอชไอวีก่อนรับเข้าทำงาน อันเป็นเหตุให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีถูกปฏิเสธการรับเข้าทำงาน แม้ว่าลักษณะงานไม่มีความเสี่ยงที่จะแพร่เชื้อเอชไอวีแต่อย่างใด

บทความนำ

กสม. เห็นว่า การกำหนดให้การตรวจหาเชื้อเอชไอวีเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน เป็นการกระทำที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุแห่งสถานภาพทางสาธารณสุขอันถือเป็นสถานภาพอย่างอื่น (other status) ซึ่งถือการกระทำที่ไม่สอดคล้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม ที่กำหนดว่าการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลด้วยเหตุความแตกต่างในสภาพทางกายหรือสุขภาพจะกระทำไม่ได้ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ICESCR) ที่กำหนดหน้าที่ของรัฐภาคีว่ามีพันธะที่จะต้องรับประกันถึงการมีอยู่ถึงสิทธิในการทำงานของทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติ

นอกจากนี้ นโยบายการตรวจเลือดก่อนรับเข้าทำงาน ยังขัดต่อแนวปฏิบัติเรื่องโรคเอดส์ในโลกแห่งการทำงาน ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งวางแนวปฏิบัติไว้ว่าไม่ควรมีการตรวจหาเชื้อเอดส์ในกระบวนการสรรหาบุคคลหรือในการต่ออายุการจ้างงาน การตรวจสุขภาพร่างกายใด ๆ ก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการตรวจก่อนจ้างงานหรือการตรวจร่างกายตามปกติของลูกจ้างก็ไม่ควรมีข้อบังคับให้ตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีร่วมด้วย

ผู้ป่วยผู้ติดเชื้อกับการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ปัจจุบันด้วยพัฒนาการทางการแพทย์โรค ผู้ติดเชื้อเอชไอวีสามารถรับประทานยาต้านเชื้อจนกระทั่งตรวจไม่เจอเชื้อหรือเจอแต่น้อยมากในระดับที่ไม่สามารถแพร่เชื้อให้กับบุคคลอื่นได้ และสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติเหมือนผู้อื่น

ข้อเท็จจริงข้างต้นเป็นความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องซึ่งสังคมต้องช่วยกันรณรงค์และเผยแพร่ข้อมูลเพื่อลบล้างอคติและความหวาดกลัวต่อผู้ติดเชื้อที่มักถูกเข้าใจผิดว่าผู้ติดเชื้อเอชไอวีจะต้องเป็นโรคเอดส์ที่สามารถนำโรคไปติดต่อผู้อื่นได้ง่าย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้รับการคุ้มครองสิทธิในการทำงาน ได้รับโอกาสในการใช้ชีวิตอย่างปกติสุขเช่นผู้อื่น โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติจากสังคมรอบตัว

#วันเอดส์โลก #HIV #Equalizeทำให้เท่าเทียม
#กสม. #NHRCT #HumanRightsforAll #สิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องของทุกคน